

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VII. Vtrùm qui tentationes superare singulas potest, poßit superare
omnes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

V.
Dicendum tamen, non solum hominem la-
Sine speciali plu-
m, viribus natura, sed nec iustum in hoc statu,
privilegio per auxilia Dei ordinaria & sine speciali privilegio
nullus in hoc peccata omnia venialia vitare posse. Ratio est:
statu vitare tum quia sicut potest dari tentatio levis ad culpam
per totam gravem, ita & econtra tentatio gravis ad leuem,
vitam potest
omnia ve-
nialia.

Dicendum tamen, non solum hominem la-
Sine speciali plu-
m, viribus natura, sed nec iustum in hoc statu,
privilegio per auxilia Dei ordinaria & sine speciali privilegio
nullus in hoc peccata omnia venialia vitare posse. Ratio est:
statu vitare tum quia sicut potest dari tentatio levis ad culpam
per totam gravem, ita & econtra tentatio gravis ad leuem,
mendacium jocorum exempli gratia; ergo sicut ad
mortalia, ita & ad venialia peccata dari potest ten-
tatio tam gravis, ut moraliter semper ei homo
cedat. Secundum provenire hoc potest ex defatigati-
one; cum enim adeo crebra irruant tentationes,
ex tot tamquam diversis occasionibus ortae, homo
tandem carum importunitate vicius labitur. Terti-
um hoc contingit ex impossibilitate partim antecedente,
partim consequente, qua latius explicabatur Sect. sequente.

VI.
Privilégium vitandi omnia venialia, ulli unquam gloriissima fuerit concessum. Respondet sanctus Augustinus: Virginis Dei Matri est, nullus un-
habuisse hoc privilégium; sed omnes, inquit, si interrogari veni-
garentur, una voce clamarent. Si dixerimus, quia pec-
catum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas admisit. De Beata Virgine autem id docet Concilium Tridentinum sess. 6. can. 23. Aliqui etiam putant nonnullos eximiae sanctitatis peccata omnia venialia, que cum plena deliberatione fiunt per diuturnum tempus addeoque tota viti evitasse. Imò Pater Suarez lib. 2. de Voto, cap. 7. cum aliis nonnullis afferit, ea omnia moraliter posse vitari.

SECTIO SEPTIMA.

Vtrum quicunque tentationes superare singulas
potest, possit superare
omnes.

I.
Tentationes ita occur-
re debent, ut
vires homi-
nis planè re-
tingant in-
tegras. QUESTIO supponit ita tentationes istas ac-
cedere, ut una non majorē afferat gravitatem & molestiam ex eo quod reliquias immediate subsequatur: si enim afferret, certum videtur non esse eandem rationem de singulis, ac de omnibus; haec namque, si in iis aliis circumstantiis accessisset, posuisset physicè & moraliter vinci, jam tamen ratione majoris molestiae, quam afferit, vinci nequit, eo modo quo Sectione præcedente diximus. Supponimus ergo ita collectionem hanc temptationum, decem verbi gratia, vel duodecim occurtere, ut una tempore aliquo interposito succedat alteri, & hominis animum ita integrum a vegetum, aptumque ad resistendum temptationi inveniat ac præcedens.

II.
Tentationes prædictæ de-
bet succes-
sive occur-
rere, non si-
mul. Supponimus etiam sermonem esse de pluribus temptationibus sigillatim sibi succedentibus, non si-
mul hominem invadentibus: in hoc enim casu cer-
tum est non sequi, cum qui potest tentationes singulas ex decem seorsim & successivè occurrentes vincere, posse omnes decem vincere simul irruen-
tes, sicut nec qui tres homines sigillatim vincere potest; hodie Petrum exempli gratia, cras Paulum, perendie Joannem, potest omnes tres simul pugnantes superare.

III.
In multis, quod singu-
lus partibus conuenit, conuenit toti. Advertendum, negari in multis non posse, quin si denominatio aliqua competat singulis partibus aliquis recte, competit ipso facto toti. Hoc per varia discursendo clare certatur: sic enim si partes omnes hominis sint sanæ, homo sanus dicitur: sic si in libro aliquo propositiones seu sententiæ singulae sunt verae, non potest liber censeri falsus, cum

hæc denominatio, nisi ab aliqua libri parte aut propositione desumi non possit, & sexcenta hu-
mismodi.

Negari etiam econtrariò non potest, quin ali-
quando denominatio aliqua competit toti, quæ Denominatio non competit ulli ejus parti sigillatim sumptis, & tio aliqua consequenter non competit toti ratione illius unius partis. Hoc ut non abeamus longius, clarè constat in denominatione totius: nulla enim pars est totum; ergo hæc denominatio illi competit ratione partis omnium, non singularium partium: nec enim anima, nec materia, nec unio est homo, omnes simul sunt. Idem est in denominatione infiniti, multitudine siquidem infinita hominum, Angelorum, &c. non habet hanc denominationem & conceptum ab illâ una parte, cum singulæ unitates sint finitæ, ut ipsa vox unitatis aperte indicat.

Hoc in iis rebus universim cernitur quando propositiones seu extrema supponunt copulatum, quod tunc contingit, quando terminus aliquis communis accipitur pro suis inferioribus copulatim sumptis, seu quando in resolutione enumera-
rantur necessariò per conjunctionem copulativam non integras propositiones neccentem, sed terminos simplices simul sumptos, eo quod prædicatum propositionis de nullo singulari uno verificari possit. Sic in his & similibus propositionibus universalibus, omnes orbis partes sunt quatuor, omnes Apostoli sunt duodecim, omnia elementa sunt quatuor, non sequitur id unicuique parti conve-
nire, quod convenit toti, unde & resolutio fieri debet per conjunctionem copulativam copulatum, seu terminos singulos, non propositiones conne-
centem, ut ergo Europa, Asia, Africa, America sunt quatuor, non ergo Europa est quatuor &c. Aliud est in iis vocibus communibus, que supponunt copulativè, seu distributivè, quod tunc contingit, quando in resolutione enumerantur extrema per conjunctionem copulativam copulativè se habentem, seu conjungentem integras propositiones, ut in his, Omnis leo currit, ergo hic leo currit, ille leo currit, & alia hujusmodi secundum regulas à Dialecticis præscriptas.

SECTIO OCTAVA.

Quædam circa libertatem in tenta-
tionibus omnibus & singulis
superandis.

I.
DICO primò: potest dari necessitas in gene-
re vel in specie, seu in tota aliqua collectio-
ne, qua non sit in singulis, imò nec in ullo ex particularibus: Probatur primò: causa enim omnis libera completa, & proximè ad operan-
dum expedita in instanti A exempli gratia, non potest non habere vel actum vel omissionem actus in illo instanti, & tamen liberè se determinat ad utramvis partem contradictionis, & ita liberè vult hoc objectum exempli causa, ut potuerit pro aliquo priori illud non velle, utroque nihilominus carere nequit, cum sint contradictionia, ergo. Quod clarius constat, si supponatur opinio illa probabilis, omissionem scilicet puram (quod de Deo passim affirmant Theologi) esse impossibiliem.

Probatur hoc idem secundò: stante intentione efficaci alicuius finis, non potest quis medium aliquod non eligere, & tamen ex quinque mediis possibilibus